

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 212.379 van 4 april 2011
in de zaak A. 193.180/IX-6423**

In zake : 1. Leo HAELDERMANS
 2. Régine SMEETS
 3. Etienne STAS
 4. Luc BECKERS
 5. Guy GEMIS
 6. Peter THEUWIS
 7. Bart VYT
 8. Leo DONNE
 9. Herman Ivo GOEYENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hugo Lamon
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 de Schiervellaan 23
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Kaat Leus en Patrick Hofströssler
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 juni 2009, strekt tot de
nietigverklaring van:
- het koninklijk besluit van 26 april 2009 tot bepaling van het aantal
gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement;
 - de oproep tot kandidaatstelling voor drie vacante plaatsen in het arrondissement
Tongeren (met kantoren gevestigd te Borgloon, Bree en Maasmechelen).

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 198.100 van 23 november 2009 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 maart 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hugo Lamon, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Audrey Baeyens, die loco advocaten Kaat Leus en Patrick Hofströssler verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek verleent aan de Koning de bevoegdheid om met inachtneming van een bepaalde adviesverplichting, het aantal gerechtsdeurwaarders vast te stellen per gerechtelijk arrondissement.

3.2. Bij koninklijk besluit van 14 december 1984 tot bepaling van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement werd in uitvoering van artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement bepaald. Voor het arrondissement Tongeren gaat het om tien gerechtsdeurwaarders.

3.3. Op 1 augustus 2008 richt de minister van Justitie een adviesaanvraag tot aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement aan de procureurs-generaal bij de hoven van beroep, aan de procureurs des Konings, aan de vaste raad van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders en aan de raden van de arrondissementskamers van de gerechtsdeurwaarders.

Voor het gerechtelijk arrondissement Tongeren wordt voorgesteld het aantal plaatsen van gerechtsdeurwaarder met drie te verhogen.

De adviesaanvraag luidt als volgt:

“Betreft: Aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement.

Bij Koninklijk besluit van 14 december 1984 wordt het aantal gerechtsdeurwaarders bepaald per gerechtelijk arrondissement (uitvoering van

artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek). Slechts voor een klein aantal arrondissementen werden deze aantallen aangepast en dit besluit werd sinds 2000 niet meer aangepast (behoudens voor Hoei waar het aantal eerst werd verlaagd en nadien terug verhoogd). Het huidig totaal aantal gerechtsdeurwaarders bedraagt 496 eenheden; daarbij moeten nog 36 personen bijgevoegd, die echter bij de berekening niet mogen worden meegerekend.

Tussen 2000 en 2007 is het bevolkingscijfer voor de verscheidene arrondissementen echter gestegen met een gemiddelde stijging voor het ganse land van 3,4 %, en in sommige arrondissementen zelfs met percentages die gaan van 4 tot 7%.

Wanneer we deze gemiddelde stijging zouden verrekenen op de gemiddelde bevolkingsratio per gerechtsdeurwaarder, moet het aantal gerechtsdeurwaarders worden verhoogd met 17 eenheden. Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat er bijzondere verschillen zijn tussen de verscheidene gerechtelijke arrondissementen. De vraag die dan ook logischerwijze aan de orde komt is deze naar de haalbaarheid van een eenvoudige lineaire aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders in alle arrondissementen.

Het bevolkingscijfer alleen is inderdaad niet de enige parameter voor de studie over de activiteit van de gerechtsdeurwaarder. Het aantal akten is daartoe eveneens een nuttig instrument dat aandacht verdient.

Hiervoor baseren we ons op het aantal akten dat ter registratie bij de administratie van Financiën wordt aangegeven. Tussen 2000 en 2007 wordt een gemiddelde toename voor het ganse Rijk vastgesteld met 14,49%. Ook hier zijn er merkbare verschillen tussen de arrondissementen met stijgingspercentages die oplopen tot ruim 20 en zelfs 30%.

Op enkele uitzonderingen na stellen we eenzelfde tendens vast als voor het bevolkingscijfer, en het is dan ook aangewezen deze correcties tussen de verscheidene gerechtelijke arrondissementen in rekening te brengen. Immers wanneer we het gemiddelde aantal akten per gerechtsdeurwaarder (voor het jaar 2007 bedraagt dit 3956,02 akten per eenheid) voor het Rijk vergelijken met dit van ieder arrondissement, stellen we een duidelijke ongelijkheid vast.

In sommige arrondissementen loopt het gemiddelde op tot bijna 7000 akten terwijl in andere arrondissementen dit slechts schommelt rond 2000. Dit komt erop neer dat in deze laatste arrondissementen de leefbaarheid kan in vraag worden gesteld, en het aantal standplaatsen theoretisch zelfs zou kunnen worden verlaagd, terwijl op de andere plaatsen een verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders billijk is, zonder dat dit nadelige gevolgen kan hebben voor de gerechtsdeurwaarders daar in functie.

Volledigheidshalve wijzen we nog op de evolutie van de gerechtskosten, ook een belangrijke indicator voor de werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder wat de strafzaken betreft. Voor de rubriek met betrekking tot de

gerechtsdeurwaarders noteren we hier een stijging tussen 2000 en 2007 van nagenoeg 122%, hetgeen wijst op een belangrijke toename van de activiteit.

In bijlage vindt U een overzicht van de toestand en de aanpassingen van de aantallen die ik overweeg door te voeren.

Na zoveel jaren is het aangewezen en gerechtvaardigd de cijfers aan de realiteit aan te passen.

Bij de vaststelling van het aantal gerechtsdeurwaarders werd dan ook rekening gehouden, enerzijds met de stijging van het bevolkingscijfer, en anderzijds met de evolutie van het aantal akten. Door een combinatie van beide criteria (ter bevestiging, dan wel ter correctie) kan op gefundeerde wijze een nieuw kader worden vastgelegd.

De verhoging wordt enkel doorgevoerd in de arrondissementen waar een combinatie van de beide parameters leidt tot een vermeerdering; de louter op de evolutie van de akten gebaseerde stijging wordt verhoudingsgewijs ingeperkt tot op een globale verhoging van 16 eenheden.

Er wordt geen aanpassing doorgevoerd wanneer de cijfers leiden tot negatieve resultaten. (...)

En tenslotte, niet onbelangrijk, wil ik er nog op wijzen dat de voorgestelde aanpassing (een beperkte verhoging in de arrondissementen met een sterke stijging en een handhaving in de andere arrondissementen) tegemoet komt aan de legitieme verwachtingen van de omvangrijke groep van kandidaat-gerechtsdeurwaarders, omdat het hun een zeker perspectief biedt.

In toepassing van artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek verzoek ik U mij uw advies te doen geworden. Tevens verzoek ik U mij tegelijkertijd, daar waar een verhoging wordt voorzien, een voorstel te doen voor de toekomstige standplaatsen. De adviezen worden verwacht tegen 30 september 2008.”

Uit de drie bijlagen bij de adviesaanvraag blijkt, voor wat het arrondissement Tongeren betreft:

- het bevolkingscijfer tussen 1 januari 2000 en 1 januari 2007 gestegen te zijn met 4 %;
- het aantal geregistreerde akten tussen 2000 en 2007 gestegen te zijn met 21,3 %, hetgeen teruggeplaatst op het gemiddelde van het aantal akten, per gerechtsdeurwaarder over het Rijk, in een tekort aan gerechtsdeurwaarders van acht eenheden resulteert;

- het te verdelen aantal nieuwe standplaatsen (zestien) te resulteren in een verhoging van het aantal standplaatsen met drie eenheden.

3.4. Met een brief van 21 augustus 2008 aan de minister van Justitie deelt de voorzitter van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, in afwachting van de adviezen van de arrondissementskamers, de volgende opmerkingen mee:

“a) Stijging van het bevolkingscijfer

Dit criterium mag in geen geval een argument op zich vormen om tot een vermeerdering van het aantal gerechtsdeurwaarders over te gaan. Het gaat hier inderdaad enkel om een demografische verhoging voor de periode 2000-2007, terwijl de door de gerechtsdeurwaarders uitgevoerde opdrachten niet alleen fysieke personen maar alle mogelijke rechtspersonen betreffen.

Voor het overige zegt die stijging van het bevolkingscijfer niet veel op zich. In bepaalde regio's heeft zich ondanks die stijging sowieso een vermindering van het werkvolume voorgedaan door een vermindering van het aantal ondernemingen.

Men moet er ook rekening mee houden dat we gedurende de referentieperiode met verschillende wetwijzigingen te maken kregen inzake de hervorming van de gerechtelijke kantons (wetten 25 maart 1999 en 27 april 2001, alsook de Koninklijke besluiten van 3 juni 1999 en 6 april 2000 houdende bepaling van het gebied binnen welk elke zetel van een vrederechtkanton met meerdere zetels zijn rechtsmacht uitoefent). Die wijzigingen bleven niet zonder gevolg met betrekking tot de verdeling van het werkvolume tussen de gerechtsdeurwaarders. Bepaalde gemeenten of delen van gemeenten gingen immers naar een ander gerechtelijk arrondissement over.

b) Aantal betekende aktes

Het aantal jaarlijks betekende aktes in een bepaald gerechtelijk arrondissement kan dienen als een ernstige aanwijzing met betrekking tot de activiteit van de gerechtsdeurwaarders. Ook dit criterium moet met enig gezond verstand benaderd worden en onder meer rekening houden met de honoraria die hieruit voortspruiten. De gegevens aangaande de registratie onthullen enkel het aantal door de gerechtsdeurwaarder in het repertorium vermelde aktes (waaronder ook het toenemende aantal pro deo aktes) en niet hun aard of gemiddelde kost.

c) Verhoging gerechtskosten

We ontkennen niet dat de gerechtskosten in strafzaken gedurende de laatste zeven jaar globaal verhoogd zijn met 122,98 %. Toch is het goed te weten dat die verhoging hoofdzakelijk te wijten is aan het heropwaarderen van het straftarief van de gerechtsdeurwaarder krachtens het Koninklijk besluit van 27 april 2007.

Ondanks een continue verhoging van de kosten werd dit straftarief niet meer aangepast sinds 28 december 1950. De kost voor een betekening door de gerechtsdeurwaarder in strafzaken bedroeg zodoende tot 2007 slechts 11,17 €, terwijl men voor een aangetekend schrijven al 4,54 € moest neertellen.

Die laatste herziening neemt dus voor het jaar 2007 al 50% van de verhoging voor haar rekening. Bovendien moet men ook opmerken dat de kosten voor de tussenkomst van de gerechtsdeurwaarders voor de periode 2001 tot 2006 ook een verhoging hebben gekend door het stijgend aantal vorderingen uitgaande van het parket.

d) Aantal gerechtsdeurwaarders boven de 70 jaar (artikel 515, lid 2 Ger.W.)

Uw omzendbrief heeft het over 36 gerechtsdeurwaarders, van 70 jaar of meer, die hun ambt nog zouden uitoefenen. Volgens onze gegevens was die groep op 15 november 2007 in werkelijkheid met 50; ik heb dit zo in mijn omzendbrief van 11 december 2007 vermeld.

Hoe dan ook kan men zich de vraag stellen of dit de normale gang van zaken is.

Ik merk echter op dat de gemiddelde benoemingsleeftijd tot voor kort ongeveer 43 jaar bedroeg. Dit heeft tot gevolg dat een groot aantal van de huidige gerechtsdeurwaarders verplicht zullen zijn verder te werken als zij de leeftijd van 70 jaar zullen bereikt hebben. De uitoefening van het beroep van gerechtsdeurwaarder vergt immers steeds zwaarder wordende financiële investeringen (onder meer met betrekking tot informatica en management) die slechts over verscheidene jaren afgeschreven kunnen worden.

De uitbatingkost van een kantoor is met de jaren ook belangrijker geworden, onder meer door het verplicht aanwerven van hooggeschoold personeel met hogere barema's. Die laatste problematiek ligt trouwens ook soms aan de basis van menselijke drama's in geval van overlijden of afzetting van een gerechtsdeurwaarder.

e) Verwachting van de kandidaat-gerechtsdeurwaarders

Ondanks een lichte verbetering gedurende de laatste jaren en het aanzienlijk aantal postulerende kandidaten, ligt de gemiddelde benoemingsdatum nog altijd hoog.

In tegenstelling tot de gerechtsdeurwaarders in andere Europese landen en de Belgische notarissen, voorziet ons statuut niet in een continuïteitsregeling

bijv. voor het geval van overlijden of afzetting. Dit betreft een lacune die schaadt aan het beginsel van de goede rechtsbedeling.

Wat dient er te gebeuren met de hangende procedures (beslag onder derden, evenredige verdeling...) en met de dossiers die aan een andere gerechtsdeurwaarder werden toevertrouwd? In geval van overlijden wordt de toestand nog ernstiger, daar de erfgenamen hierbij ook nog geconfronteerd worden met de regeling van het sociaal passief dat veelal omvangrijk is.

Het is totaal surrealistisch dat er voor die gevallen niet voorzien werd in een bijzondere procedure. Enerzijds staat de familie van de overledene of de afgezette gerechtsdeurwaarder, al dan niet in samenwerking met een gerechtsdeurwaarder van het arrondissement, hierdoor oog in oog met de moeilijke vereffening van de studie. Anderzijds worden de opdrachtgevers van de gerechtsdeurwaarder of de veroordeelde partij blootgesteld aan een mogelijk ernstig nadeel.

Een Koninklijk besluit in uitvoering van artikel 512, §5 Ger.W. zou zeker een passend antwoord kunnen bieden op al die verwachtingen.

De nationale kamer heeft een ontwerp van tekst voorbereid (dat als basis zou kunnen dienen voor een Koninklijk besluit) dat ze u spoedig zal meedelen.

f) Vermindering van het aantal gerechtsdeurwaarders in bepaalde arrondissementen

Een verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders is misschien wenselijk voor bepaalde arrondissementen. Logischerwijs moet dan ook het lot onderzocht worden van bepaalde confraters wiens studie nu al met financiële moeilijkheden te kampen heeft. Bijgevolg zouden bepaalde arrondissementen logischerwijs een vermindering van het aantal overeenkomstig artikel 515 Ger.W. moeten nastreven.”

3.5. Met een brief van 2 september 2008 aan de minister van Justitie adviseert de voorzitter van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders dat het in de huidige context voorbarig is een beslissing te nemen aangaande het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement, en eerder een vermindering van het aantal gerechtsdeurwaarders moet worden overwogen. Het advies luidt als volgt:

“U weet dat de Nationale kamer van gerechtsdeurwaarders niet nalaat te investeren in financiële en menselijke middelen.

Allereerst is de Nationale kamer een noodzakelijke structuur ‘e-gerechtsdeurwaarder’ op poten aan het zetten. Dit systeem zal een beveiligde elektronische overmaking van gegevens ontwikkelen en tevens de basis vormen

voor een betere en meer doeltreffende samenwerking met de diensten van de federale en regionale regeringen alsook met de overheidsadministraties.

Verder is de Nationale kamer van gerechtsdeurwaarders bezig met de concrete oprichting van het centraal bestand van beslagberichten in uitvoering van de Wet van 29 mei 2000 (B.S., 9 augustus 2008). De inwerkingtreding van die Wet van 29 mei 2000, en in het bijzonder van de bepaling van artikel 1524 Ger.W., zal ingrijpende gevolgen hebben voor de gerechtsdeurwaarders. Inderdaad, het beoogde sociale doel zal voornamelijk een vermindering van het aantal verrichte roerende beslagen teweegbrengen.

Gezien die huidige context lijkt het me dus voorbarig een beslissing te nemen aangaande het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement. Voormelde evolutie zou logischerwijs eerder een vermindering van het aantal gerechtsdeurwaarders vragen.”

3.6. Met een brief van 3 september 2008 deelt de procureur des Konings te Tongeren zijn opmerkingen mee aan de minister van Justitie. Het luidt als volgt:

“Voorafgaandelijk wil ik melden dat zich in het arrondissement Tongeren geen problemen stellen naar de dienstverlening door de gerechtsdeurwaarders.

Uit uw brief verneem ik dat U streeft naar objectieve vaststellingen om de vraag naar het invullen en/of aanpassen van het aantal gerechtsdeurwaarders te beantwoorden. Het aangevoerde cijfermateriaal spreekt voor zichzelf is uiteraard een objectief gegeven. Alleen reeds op basis daarvan kan ik uw voorstel bijtreden.

Uit mijn betrokkenheid met de gerechtsdeurwaarders bij vacatures en bij de aanstelling van plaatsvervangers, heb ik steeds de bedenking gehad naar een totaal onevenwicht tussen het aantal effectieve gerechtsdeurwaarders en de kandidaat-gerechtsdeurwaarders. Er vormt zich voor deze laatsten een (te) nauwe flessenhals om toegang te krijgen tot een effectieve functie. Anderzijds wordt door de bestaande kantoren dankbaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot aanstelling van plaatsvervangers. Ook vanuit die (subjectieve) optiek meen ik dat er aanleiding is tot verruiming van het kader.

Voor het arrondissement Tongeren zou dit neerkomen op drie plaatsen. Gevraagd naar een advies over mogelijke standplaatsen, heb ik even de lijst van de politiezones overlopen en kom tot de vaststelling dat in de zones Noord-oost Limburg (Bree, Kinrooi, Bocholt en Meeuwen-Gruitrode) en Borgloon (Borgloon, Kortessen, Heers, Wellen en Alken) geen gerechtsdeurwaarder gevestigd is, daar waar nochtans zowel in Bree als in Borgloon een vrederecht gevestigd is.

In Lanaken (als eengemeentezone) is evenmin een deurwaarder gevestigd, dit komt in aanmerking als standplaats ofwel het aangrenzende Maasmechelen (eveneens zetelplaats van een vrederecht) dat thans een gerechtsdeurwaarder binnen zijn omschrijving heeft.”

3.7. Met een brief van 27 september 2008 deelt de syndicus van de arrondissementskamer volgend advies mee aan de minister van Justitie:

“Onder verwijzing naar uw brief van 01.08.2008 heb ik de eer U hierbij de stelling van de raad bij onze arrondissementskamer toe te zenden. Wij hebben de gecommuniceerde cijfers geanalyseerd en gekaderd in de justitiële noden en de actuele problemen en uitwassen in het gerechtsdeurwaardersambt.

Deze reflectie heeft ons gedwongen tot een aantal conclusies, die hopelijk een positieve bijdrage mogen leveren tot uw gewaardeerd initiatief om ons ambt te evalueren.

De synthese van onze bedenkingen, die als bijlage worden uitgewerkt, komt erop neer dat:

De gecommuniceerde cijfers niet dienstig zijn als enige parameter.

Een mathematische verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders geen oplossing biedt aan een aantal vastgestelde mankementen inzake: continuïteit van de dienstverlening, oneigenlijk gebruik van de plaatsvervangende en van het fenomeen van de boventalligheid, zekerheid van tewerkstelling voor het personeel, transparantie enz.

Een alternatieve oplossing, door de creatie van een benoemde geassocieerd gerechtsdeurwaarder, kan een bijzonder grote meerwaarde creëren die een win-win situatie vormt mits zij in een breder kader wordt geënt op de problemen, die wij hieronder trachten te analyseren.

Vanuit ons arrondissement bieden wij U aan deze bedenkingen te verfijnen en uit te werken, indien gewenst.

Het is mogelijk dat de nationale vertegenwoordiging van de gerechtsdeurwaarders een standpunt verwoordt dat niet volledig overeenkomt met dat van ons arrondissement.

De stellingen, engagementen en analyses van de nationale kamer van gerechtsdeurwaarders worden niet steeds bijgetreden door onze plaatselijke arrondissementskamer; wij zijn U dan ook bijzonder dankbaar en erkentelijk voor het feit dat Uw vraag om advies ook rechtstreeks gericht was aan iedere arrondissementskamer afzonderlijk en wij engageren ons ertoe om, in voorkomend geval, onze conclusies en voorstellen te verdedigen in ruimer verband.

U vindt hieronder het verslag van onze bedenkingen:

De gecommuniceerde cijfers zijn niet dienstig als enige parameter.

De cijfermatige gegevens hebben betrekking op het aantal inwoners per gerechtelijk arrondissement, het aantal aktes en de gerechtskosten (in strafzaken).

Het hanteren van deze cijfers als enige parameter voor het aantal gerechtsdeurwaarders leidt tot verbazende onrealistische consequenties:

Met name zou er een vermindering aan de orde zijn in arrondissementen, die niet meteen uitblinken door een efficiënte werking van de kamer en zou er een verhoging zijn in andere arrondissementen waar de doléances eerder betrekking hebben op een te strenge uitvoering.

Concreet hebben wij het in dit laatste verband over ons eigenste gerechtelijk arrondissement Tongeren, waar wij geen enkel signaal ontvangen over een gebrekkige dienstverlening of te weinig performante werking (desbetreffend geraadpleegd stelde de raad van orde der advocaten te Tongeren dat over het algemeen de service door de gerechtsdeurwaarders in ons arrondissement als zeer professioneel wordt ervaren, hieraan de bedenking toevoegend dat een vermeerdering van het aantal gerechtsdeurwaarders wellicht geen afbreuk aan deze kwaliteit zou doen). Anderzijds is er in het arrondissement Tongeren nog steeds een onopgelost incident 'hangende' waarbij de korpschef van de zone GAOZ weigert om de sleutels te ontvangen van een woning, waartoe een gerechtsdeurwaarder zich toegang verschaft, ondanks het aandringen van de Procureur des Konings en van ondergetekende.... deze houding geschraagd zijnde door een wrevel omwille van te gedreven uitvoeringen.

Het cijfer over de stijging van het aantal inwoners leidt niet tot enige conclusie, omdat deze stijging niet significant is.

Het aantal aktes is evenmin een betrouwbaar gegeven als enige parameter.

De gerepertorieerde exploten geven uiteraard een aanduiding over de grootte van een kantoor maar zijn daarom nog geen wetenschappelijk correct meetinstrument. De bewerking van deze cijfers is overigens verkeerd: de boventallige gerechtsdeurwaarders (in Tongeren 3 of 30%) worden niet meegerekend, hun exploten wel, zodat de deelbreuken principieel onjuist zijn.

De evaluatie van het cijfer van het aantal aktes gaat voorbij aan de afwijkende evolutie van het gerechtsdeurwaardersambt in Vlaanderen en Wallonië, zodat één cijfermatige verwerking onjuist is.

De ordes van de balies hebben de vaststelling dat de justitiële noden in het noorden en het zuiden op een andere manier worden ingevuld, reeds eerder gemaakt; ook bij de gerechtsdeurwaarders kan niet langer om deze conclusie

heen mede door het belang van het omvangrijke contentieux van het Vlaams Gewest, die zich vertaalt in 'vele' maar 'uiterst bescheiden' en 'bijzonder vereenvoudigde' aktes, die blijkbaar in het gerechtelijk arrondissement Tongeren zeer degelijk worden gerepertorieerd.

Wellicht moet hieraan overigens toegevoegd worden dat iedere nieuwe contentieux onmiddellijk aanleiding geeft tot een massa vervolgingen, doch eveneens tot een terugval na een zekere termijn; dit laatste is duidelijk ontleed in de activiteiten van het centraal justitieel incassobureau in Leeuwarden (NL.) na de invoering van de administratieve afhandeling van verkeersovertredingen bij middel van de zogenaamde 'wet Mulder'.

De stijging van de gerechtskosten (in strafzaken) is eerder een numeriek probleem.

Door de aanpassing van het straftarief inzake is er uiteraard een verhoging; in één adem moet hier evenwel aan toegevoegd worden dat de vorige aanpassing dateert van meer dan veertig jaar geleden.

De vraag die in casu aan de orde is heeft dan ook eerder betrekking op de inning van deze kosten, nadat het vonnis gewezen is en zelfs of alle kosten – de lege ferenda - nog wel gerechtvaardigd zijn, nu er voorbeelden aanwezig zijn waaruit blijkt dat een administratieve afhandeling van de geldboetes efficiënt kan georganiseerd worden op een arbeids- en kostenbesparende manier, waarbij geen afbreuk gedaan wordt aan de rechten van de justitiabele.

Het verdient aanbeveling de voorliggende vraag te koppelen aan zwakheden/ mankementen in de actuele wetgeving en tevens een oplossing aan te reiken inzake vastgestelde fenomenen, zoals een gebrek aan regelgeving inzake continuïteit van de dienstverlening, oneigenlijk gebruik van de plaatsvervanging het archaïsme van de boventalligheid en de vraag naar zekerheid van betrekking.

Artikel 512 Gerechtelijk Wetboek verleent expressis verbis de mogelijkheid om te legifereren bij K.B. inzake de procedure en de regels voor de voortzetting van het deurwaarderskantoor in geval van overlijden, schorsing en afzetting.

De afwezigheid van regels in deze materie maakt dat momenteel bijzonder ernstige problemen embryonaal aanwezig zijn.

De boventallige gerechtsdeurwaarders genieten een ongebreideld recht op plaatsvervanging (artikel 524 van het gerechtelijk wetboek wordt blijkbaar niet limitatief geïnterpreteerd door de Procureurs des Konings)

De combinatie van beide factoren: de afwezigheid van regels inzake continuïteit en de 'schizofrene' situatie van de boventallige gerechtsdeurwaarders levert bij tijd en wijl surrealistische beelden op, die zeker niet imagoversterkend zijn voor het gerechtsdeurwaardersambt en evenmin voor de uitoefening van de gerechtelijke taken:

(hoog)bejaarde gerechtsdeurwaarders, die geen voeling meer hebben met het ambt of hun kantoor maar alternerend door verschillende kandidaat

gerechtsdeurwaarders worden vervangen op zeer actieve wijze...zonder enige juridische omkadering voor de continuïteit van het kantoor ten aanzien van de belangen van de justitiabelen.

Des te nijpender wordt de situatie door het compleet negeren van de problematiek door de vereniging van kandidaat gerechtsdeurwaarders, ten bate van wie een verhoging van het aantal wordt overwogen.

Naar aanleiding van de algemene ledenvergadering van de v.z.w. nationale vereniging van kandidaat gerechtsdeurwaarders schrijft de voorzitter: 'het is de vrije keuze van de benoemde gerechtsdeurwaarder een totaal ander en nieuw kantoor op te bouwen, waardoor de verbondenheid met het vacante kantoor geen enkele bijkomende waarde heeft, bovendien wordt het vacante kantoor... gewoon verder gezet door de inmiddels 70- jarige titularis.

Het hoeft geen betoog dat een aanpassing/verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders in deze constellatie op een manifeste wijze zal leiden tot explosieve situaties bij het 'uitdoven' van gerechtsdeurwaarderskantoren.

De uitbreiding van het kader van gerechtsdeurwaarders titularissen zonder omkadering in functie van de continuïteit van de kantoren leidt met quasi wiskundige zekerheid tot negatieve uitwassen voor alle betrokkenen:

Macro-juridisch: de goede werking van de justitie is zeker niet gediend met schadegevallen in kantoren van boventallige gerechtsdeurwaarders. Ten aanzien van de rechtsonderhorigen: schuldeiser en schuldenaar, zullen snel de consequenties ervaren van de optie, bestaande in: meer gerechtsdeurwaarders, in meer kantoren en niet gelimiteerde mogelijkheden tot plaatsvervanging.

De maatschappelijke impact zal wellicht vernietigend zijn voor schuldenaars die geen vangnet hebben via een collectieve schuldenregeling, door bovenmatig gedreven vervolgingen (des te meer dokters, des te meer zieken).

Alternatief voorstel:

De invoering van een geassocieerd gerechtsdeurwaarder kan volgens ons een win-win situatie opleveren zowel ten bate van de kandidaat gerechtsdeurwaarder, die geroepen wordt tot dit ambt en hierin kan worden benoemd als ten bate van de rechtszekerheid.

Immers:

De aanwezigheid van een geassocieerd gerechtsdeurwaarder garandeert de continuïteit van de dienstverlening.

De associatie van een gerechtsdeurwaarder titularis met een geassocieerd gerechtsdeurwaarder moet per definitie geschieden onder (deontologische, gerechtelijke, ... controle) in een vorm die toezicht en transparantie mogelijk maakt.

Er wordt zekerheid van betrekking gecreëerd ten bate van het administratief personeel van de gerechtsdeurwaarderskantoren.

Een uitdoofregeling voor de bestaande archaïsche toestand van de 'boventallige' gerechtsdeurwaarders kan worden ingebouwd en tevens een beperking op het recht tot plaatsvervangende zodat de actuele uitwassen duurzaam ophouden te bestaan.

Er wordt een realistische optie geboden aan 'vintage' gerechtsdeurwaarders (geen boventallige !) zodat zij hun kantoor kunnen handhaven aan de actuele normen qua elektronische apparatuur, personeelsbezetting enzovoort omdat de entiteit van het kantoor blijft bestaan met de repercussie op de mogelijkheid tot modernisering en behoud van het personeelsbestand.

Wij maken ons sterk dat de invoering van de geassocieerde gerechtsdeurwaarder daarbij beantwoordt aan een dermate grote vraag naar zekerheid vanwege oudere gerechtsdeurwaarder dat met quasi zekerheid kan gesteld worden dat in een zeer korte termijn de ganse 'flessenhals' kandidaat gerechtsdeurwaarders zal verdwenen zijn.

Wij hopen met onze analyse een constructieve bijdrage te hebben geleverd tot de reflectie aangaande het ambt dat ons dierbaar is en wij danken u dat u ons hiertoe de mogelijkheid heeft geboden.

Voor zoveel als nodig herhaal ik overigens het engagement namens de raad van de arrondissementskamer van gerechtsdeurwaarders van het arrondissement Tongeren tot toelichting, verfijning en uitwerking van onze opinie.”

3.8. Met een brief van 30 september 2008 maakt de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen zijn advies over aan de minister van Justitie. Hij stelt vast “dat de toegang tot een effectieve functie voor een kandidaat-gerechtsdeurwaarder bijzonder eng is geworden hetgeen als neveneffect heeft dat jongere kandidaat-gerechtsdeurwaarders vaak te lang in een ondergeschikte positie worden gedwongen en dikwijls zeer lang moeten wachten om hun geambieerde ambt volwaardig te kunnen uitoefenen”. Op grond daarvan sluit de procureur-generaal zich aan bij het voorstel om het aantal gerechtsdeurwaarders in vier arrondissementen van zijn rechtsgebied te verhogen.

3.9. Met het bestreden koninklijk besluit van 26 april 2009 wordt het koninklijk besluit van 14 december 1984 opgeheven en wordt het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement opnieuw vastgesteld. In het

arrondissement Tongeren wordt het aantal gerechtsdeurwaarders op dertien gebracht. In de aanhef van dit besluit wordt het volgende gesteld:

“Overwegende dat tussen de jaren 2000, het jaar na de laatste aanpassing, en 2007 het bevolkingscijfer van het Rijk is gestegen met 3,4 %;

Overwegende dat er over dezelfde periode eveneens een positieve evolutie is geweest voor de rechtspersonen, weliswaar onderhevig aan de fluctuatie van de economische activiteit; dat een eventuele vermindering op dit laatste vlak niet noodzakelijk een negatieve invloed heeft op de werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder;

Overwegende dat er tussen de jaren 2000 en 2007 een gemiddelde toename is vastgesteld van het aantal akten der gerechtsdeurwaarders met 14,49 % voor het ganse Rijk;

Overwegende dat het repertorium van de akten weliswaar niet de enige indicator is voor het aantal akten; dat inderdaad ook het aantal akten pro deo in aanmerking moet worden genomen die een kostenfactor betekenen; dat er daarnaast ook inkomsten genererende werkzaamheden zijn die niet in het repertorium moeten worden geregistreerd;

Overwegende dat al deze elementen, met in het bijzonder de combinatie van de evolutie van het bevolkingscijfer en het aantal akten, aangeven dat een evenwichtige en genuanceerde aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders gerechtvaardigd is;

Overwegende dat hierbij nochtans rekening moet worden gehouden met de aard, de ligging en de verscheidenheid van de verschillende gerechtelijke arrondissementen;

Overwegende dat de adviezen van de arrondissementskamer en van de betrokken rechterlijke overheden in aanmerking moeten worden genomen om ze te toetsen aan de mathematische gegevens;

Overwegende dat algemene bewoordingen over het ontbreken van klachten of een eventuele bedreiging voor de inkomstentoestand van de gerechtsdeurwaarder zonder concrete aanwijzing dienaangaande, geen doorslaggevend argument kunnen vormen voor een gefundeerde beoordeling;

Overwegende dat het cijfermateriaal van dien aard is dat een aanpassing gerechtvaardigd is en dat ook uit de specifieke adviezen van de betrokken instanties op lokaal vlak dezelfde trend naar boven komt;

Overwegende dat, rekening houdend met al deze elementen, de oorspronkelijke voorstellen tot aanpassing werden bijgestuurd.”

Het koninklijk besluit van 26 april 2009 vormt het eerste voorwerp van het onderhavig beroep.

3.10. In het Belgisch Staatsblad van 14 mei 2009 wordt de vacantverklaring van een aantal plaatsen van gerechtsdeurwaarder bekendgemaakt. Voor het gerechtelijk arrondissement Tongeren gaat het om drie betrekkingen, met kantoren te Borgloon, Bree en Maasmechelen. De vacantverklaring van deze betrekkingen vormt het tweede voorwerp van het onderhavig beroep.

IV. Afstand inzake het tweede voorwerp van het beroep

4. In hun laatste memorie doen de verzoekende partijen afstand van het beroep in zoverre het gericht is tegen de vacantverklaring van drie betrekkingen van gerechtsdeurwaarder in het arrondissement Tongeren.

Geen reden verzet zich tegen de inwilliging van de afstand van geding.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

Belang van de verzoekende partijen

5. De verzoekende partijen stellen dat zij, door de toewijzing van drie bijkomende plaatsen van gerechtsdeurwaarder in hun arrondissement, het risico lopen opdrachten en dus ook inkomsten te verliezen.

6. De verwerende partij betwist het rechtstreeks belang van de verzoekende partijen doordat het financieel nadeel dat zij aanvoeren slechts kan ontstaan na een benoeming in de gecreëerde betrekkingen. Voorts is de verwijzing naar verminderde inkomsten niet zeker maar louter potentieel en wordt het kantoor van een aantal verzoekende partijen uitgebaat door een rechtspersoon die het

aangevoerd nadeel ondergaat. In ieder geval wordt het verlies aan inkomsten en de vermindering van de kwaliteit van de dienstverlening niet concreet gemaakt.

7. De verzoekende partijen repliceren dat in de rechtspraak reeds aanvaard is dat gerechtsdeurwaarders belang hebben bij het bestrijden van een beslissing waarbij het aantal gerechtsdeurwaarders in hun arrondissement wordt vermeerderd en dat de omstandigheid dat een kantoor door een rechtspersoon wordt uitgebaat niet verhindert dat zijzelf tot gerechtsdeurwaarder benoemd zijn en dat zulks hen een persoonlijk belang verleent om zich te verzetten tegen de vaststelling van het aantal gerechtsdeurwaarders.

Beoordeling

8. De verzoekende partijen oefenen allen het ambt uit van gerechtsdeurwaarder in het arrondissement Tongeren. Zij hebben belang bij de vernietiging van het reglementaire besluit dat een kader tot stand brengt waarin zij met meer gerechtsdeurwaarders in concurrentie komen, hetgeen redelijkerwijze aanleiding zal geven tot een verlies aan opdrachten. De omstandigheid dat een aantal verzoekers voor de uitoefening van hun beroepsactiviteit een vennootschap hebben opgericht, ontnemt hen het vereiste belang niet aangezien zij persoonlijk de titularis zijn van het ambt.

9. Ambtshalve dient wel vastgesteld dat de verzoekende partijen slechts belang hebben bij de vernietiging van het koninklijk besluit van 26 april 2009 in de mate het de situatie binnen het arrondissement Tongeren regelt. Die regeling is afsplitsbaar van de regeling voor de andere arrondissementen.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

10. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek (hierna: Ger. Wb.) aan de Koning een discretionaire bevoegdheid heeft verleend zonder daarbij zelf de nadere criteria te bepalen op grond waarvan het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement moet worden vastgesteld, terwijl de wetgever dit voor andere ministeriële ambtenaren, met name de notarissen, wel gedaan heeft. Zij adstrueren het middel als volgt:

- Artikel 510 Ger. Wb. verleent aan de Koning een zeer ruime discretionaire bevoegdheid; het ontbreken van criteria, in de wet zelf, voor het uitoefenen van die bevoegdheid schendt het gelijkheidsbeginsel in de mate dat de wetgever met betrekking tot de notarissen - met name in artikel 31 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt - wel de criteria heeft bepaald waaraan de Koning zich voor het bepalen van het aantal plaatsen in elk arrondissement moet houden. Gerechtsdeurwaarders en notarissen zijn openbare en ministeriële ambtenaren die in een vergelijkbare situatie verkeren en er zijn geen objectieve redenen voorhanden om hen, voor wat betreft de vaststelling van hun aantal in elk arrondissement, op een andere wijze te behandelen. De bestreden beslissing steunt derhalve op een ongrondwettelijke bepaling.
- Artikel 515 Ger. Wb. laat de Koning toe discretionair criteria te bepalen. Nooit heeft de Koning toelichting gegeven bij de criteria die hij gehanteerd heeft. In dit geval wordt wel verwezen naar de stijging van het bevolkingscijfer, van het aantal akten en van het aantal rechtspersonen, maar die elementen worden niet verduidelijkt. Omdat de impact van deze elementen ook niet voorzienbaar is, plaatst dit de reeds benoemde gerechtsdeurwaarders, minstens potentieel, voor een onvoorziene situatie, hetgeen het bestreden besluit onwettig maakt en een

ongerechtvaardigd onderscheid tussen verschillende categorieën van openbare ambtenaren tot stand brengt.

- Er is reden om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen over de schending door artikel 515 Ger. Wb. van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel doordat in die bepaling geen criteria worden vermeld op grond waarvan de Koning het aantal plaatsen per arrondissement moet bepalen, terwijl de wetgever die criteria wel heeft vastgesteld voor de benoeming van de notarissen en hij aldus openbare en ministeriële ambtenaren ongelijk behandelt zonder dat daar een objectieve en redelijke rechtvaardiging voor bestaat. Indien de ongrondwettigheid van artikel 515 Ger. Wb. wordt vastgesteld, dan steunt het bestreden besluit op een ongrondwettige wetsbepaling en moet het vernietigd worden.

11. De verwerende partij antwoordt daarop als volgt:

- De verzoekende partijen klagen de ongrondwettigheid van artikel 515 Ger. Wb. aan omdat die bepaling een ruime discretionaire bevoegdheid aan de uitvoerende macht toekent. Het Grondwettelijk Hof is evenwel niet bevoegd om zich uit te spreken over een bepaling waaromtrent de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende en de uitvoerende macht wordt aangeklaagd. In ieder geval zal de Koning zijn discretionaire bevoegdheid moeten uitoefenen met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, hetgeen door de bevoegde rechter zal moeten worden onderzocht. Er is dan ook geen reden om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen.
- Artikel 515 Ger. Wb. schendt het gelijkheidsbeginsel klaarblijkelijk niet. De juridische situatie van gerechtsdeurwaarders en van notarissen is immers niet vergelijkbaar. Beiden zijn ministeriële ambtenaren, maar zij oefenen andere functies uit. Het Grondwettelijk Hof heeft daarover in zijn arrest nr. 109/2001 van 20 september 2001 reeds standpunt ingenomen. Bovendien staan de beide categorieën niet als concurrenten tegenover elkaar, hetgeen nochtans een voorwaarde is om de vergelijking te kunnen doorvoeren. En zou er sprake zijn van vergelijkbare categorieën, dan blijkt de regeling voor de notarissen niet zo stringent als de verzoekende partijen stellen en bestaat er een objectief criterium

dat in redelijkheid de onderscheiden behandeling verantwoordt en dat verband houdt met de respectieve functies: een gerechtsdeurwaarder treedt op bij gerechtelijke procedures zodat het bevolkingsaantal minder determinerend is dan voor de notarissen, die men nodig heeft voor een brede waaier van handelingen en waar de geografische factor veel belangrijker is. In die zin is het bevolkingsaantal en de standplaats voor het ambt van gerechtsdeurwaarder minder determinerend dan voor de notarissen.

12. In hun repliek herhalen de verzoekende partijen dat hun vraag aan het Grondwettelijk Hof niet gaat over de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende en de uitvoerende macht, maar over de verschillende behandeling van gerechtsdeurwaarders en notarissen en dat er geen deugdelijke verantwoording bestaat voor het onderscheid tussen de twee beroepsgroepen. In hun laatste memorie dringen zij aan op het stellen van de prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof omdat nog niet uitgemaakt is of de gerechtsdeurwaarders en de notarissen ook verschillende categorieën vormen met betrekking tot de vaststelling van hun aantallen en uit het arrest nr. 109/2001 zelfs het tegendeel zou kunnen worden afgeleid; zij verklaren zich akkoord met de door de auditeur-verslaggever voorgestelde formulering.

13. In haar laatste memorie herhaalt de verwerende partij dat de Raad van State geen prejudiciële vraag moet stellen, aangezien het Grondwettelijk Hof reeds gewezen heeft dat notarissen en gerechtsdeurwaarders geen vergelijkbare categorieën zijn en aangezien de wet de Raad van State niet verplicht om een vraag te stellen wanneer het antwoord niet nuttig is voor de oplossing van het geschil, hetgeen door het Grondwettelijk Hof, blijkens zijn arresten nr. 8/2008 van 17 januari 2008 en nr. 77/2008 van 8 mei 2008, aanvaard wordt.

Beoordeling

14. De verzoekende partijen achten de bestreden regeling onwettig omdat zij steunt op een wetsbepaling die het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel

schendt doordat de wet zelf geen criteria bevat waaraan de uitvoerende macht zich dient te houden om het aantal plaatsen te bepalen, terwijl hij voor het bepalen van het aantal plaatsen van notaris wel degelijke criteria heeft vastgesteld. Dergelijk middel gaat de schending van het gelijkheidsbeginsel aan en valt niet samen met de vraag of de wetgever met artikel 515 Ger. Wb. aan de Koning een te ruime discretionaire bevoegdheid gegeven heeft. Dat de Koning bij de uitvoering van artikel 515 Ger. Wb. zijn beleidsvrijheid niet op discriminerende wijze mag gebruiken, is ook geen antwoord op de vraag van de verzoekers, die de grondwettigheid van de wet zelf in vraag stellen.

Enkel het Grondwettelijk Hof kan zich uitspreken over de schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel door een wettelijke bepaling. Wordt dergelijk probleem aan de Raad van State voorgelegd, dan is hij verplicht daarover aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, tenzij de voorwaarden vermeld in artikel 26, § 2, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vervuld zijn. Relevant voor deze zaak is de vrijstelling van de verplichting “wanneer het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag of een beroep met een identiek voorwerp”.

De verwerende partij verwijst naar het arrest nr. 109/2001 van 20 september 2001. In die zaak was de vernietiging gevraagd van een aantal wijzigingsbepalingen aan de wet op het notarisambt en heeft het Grondwettelijk Hof onderzocht of de door de wet vastgestelde pensioenleeftijd van de notarissen hen niet discrimineerde in vergelijking met de gerechtsdeurwaarders. De vraag die in dit geval rijst is evenwel niet identiek, aangezien de vergelijking van de twee beroepscategorieën hier moet gebeuren met betrekking tot de vaststelling van het aantal standplaatsen. De Raad van State mag niet in de plaats van het Grondwettelijk Hof uitmaken dat de opgeworpen vraag dezelfde beoordeling toelaat, zeker niet nu de verzoekende partijen in hun laatste memorie formeel aandringen op het stellen van de prejudiciële vraag.

Daargelaten de vraag of de Raad van State, zijn verplichting om een prejudiciële vraag te stellen doelgericht interpreterend, zich van een vraag mag onthouden op grond van de vaststelling dat de categorieën, die in de vergelijking worden betrokken, kennelijk niet vergelijkbaar zijn, stelt hij vast dat de zekerheid die voor die vaststelling vereist is, in dit geval ontbreekt en dat enkel het Grondwettelijk Hof terzake standpunt kan innemen.

Het onderzoek van het middel noodzaakt een antwoord op de vraag of artikel 515 Ger. Wb. in overeenstemming is met artikel 10 en 11 van de Grondwet. Daartoe wordt aan het Grondwettelijk Hof de door de verzoekers voorgestelde prejudiciële vraag gesteld.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

15. De verzoekende partijen voeren de schending aan van “de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald de openbaarheid van bestuur, het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel” en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zij wijzen ook op het bestaan van machtsafwending. Zij ontwikkelen het middel in drie onderdelen.

16. In het eerste onderdeel voeren zij aan dat het bestreden besluit steunt op ondeugdelijke motieven en het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel schendt.

Wat betreft de ondeugdelijkheid van de motieven zetten zij uiteen dat het bestreden besluit steunt op twee motieven in het bijzonder -stijging van het bevolkingscijfer en gemiddelde toename van het aantal akten van 14,49 % voor het ganse Rijk- en daarnaast -ondergeschikt- op twee bijkomende motieven -de positieve evolutie van het aantal rechtspersonen en de afwezigheid van

concrete aanwijzingen voor een eventuele bedreiging van de inkomenstoestand van de reeds benoemde gerechtsdeurwaarders-. Met betrekking tot de toename van het bevolkingscijfer verwijst het bestreden besluit enkel naar een algemene bevolkingstoename zonder de situatie voor het arrondissement Tongeren te concretiseren en er wordt aldus niet verklaard waarom in Tongeren bijkomende plaatsen worden gecreëerd en niet in arrondissementen -zoals Veurne en Namen- waar de bevolkingstoename groter is. Op dat punt is de motivering vaag, algemeen en derhalve kennelijk onredelijk. Ook de verwijzing naar de toename van het aantal akten is kennelijk onredelijk aangezien het criterium van de in het repertorium vermelde akten -waaronder het aantal pro Deo akten- niet verwijst naar hun aard of hun gemiddelde kost en dus niets zegt over de omvang van de bezoldigde werkzaamheden. Weliswaar overweegt het bestreden besluit dat het repertorium van de akten niet de enige indicator is van het aantal akten, maar er wordt dan toch niet verder omschreven hoe dit gegeven wordt genuanceerd en in een relevant perspectief wordt geplaatst. Het bestreden besluit schendt dan ook het redelijkheidsbeginsel aangezien niet blijkt dat een evenwichtige afweging van de betrokken belangen is gebeurd en criteria worden gehanteerd waarover in het bestreden besluit zelf gesteld wordt dat ze genuanceerd moeten worden. Zelfs wanneer alle motieven in hun geheel moeten worden beoordeeld kunnen de bijkomende motieven het bestreden besluit niet schragen. Het criterium “aantal rechtspersonen” wordt niet behoorlijk toegepast -het aantal wordt zelfs nergens gekwantificeerd- en er wordt louter gesteld dat “het ontbreken van klachten of een eventuele bedreiging voor de inkomenstoestand van de gerechtsdeurwaarder geen doorslaggevende argumenten kunnen vormen” zonder dat de criteria “afwezigheid van klachten” en “bedreiging voor de inkomenstoestand” ernstig in de besluitvorming betrokken worden.

Voorts schendt het bestreden besluit het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel nu er in het arrondissement Tongeren geen noodzaak is om het aantal gerechtsdeurwaarders te wijzigen hetgeen de verwerende partij in het verleden steeds als standregel heeft aangenomen.

Ten slotte motiveert het bestreden besluit niet waarom in het Rijk veertien bijkomende plaatsen worden gecreëerd, waarvan drie in het arrondissement Tongeren. De invloed van de creatie van drie bijkomende plaatsen op de bestaande kantoren wordt niet nagegaan en al evenmin wordt de leefbaarheid en de rentabiliteit van de bijkomende kantoren onderzocht.

17. In een tweede middelonderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat bij de creatie van drie bijkomende plaatsen omwille van de toename van het werk geen rekening gehouden is met het gegeven dat in het arrondissement drie gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar actief zijn, waardoor hun werkelijk aantal geen tien maar dertien bedraagt. De loutere stijging van het aantal akten is dan ook een kennelijk onredelijk motief voor het bestreden besluit aangezien het niets zegt over de werklast van de verschillende gerechtsdeurwaarders. Voorts worden in het bestreden besluit de “vermeende” statistische gegevens willekeurig en kennelijk onredelijk toegepast en is het gelijkheidsbeginsel geschonden aangezien een adequate en pertinente toepassing van het voor handen zijnde cijfermateriaal ertoe zou leiden dat ook in bepaalde arrondissementen gerechtsdeurwaardersambten worden afgeschaft. Tevens is in het bestreden besluit geen rekening gehouden met het advies van de syndicus van de arrondissementskamer van Tongeren die stelt dat de eventuele vermeerdering van het aantal akten in het arrondissement enkel toe te schrijven is aan “enkele grote kantoren, die voormalig incassowerk voor zeer grote cliënten nastreven, met evident enorme toenames van inleidingen voor kleine vorderingen (...) en de aangehaalde statistiek niet voor het gehele korps representatief is” en evenmin met de verwijzing naar andere criteria om de effectieve werklast te meten waaromtrent de syndicus stelt dat “rekeninghoudend met de evolutie van het beroep gedurende de laatste 10 à 15 jaar, zouden aangepaste parameters, waaronder het aantal personeelsleden en zelfstandige medewerkers per titularis én de frequentie van de vervangingen van die titularis, het effectieve werkvolume veel nauwkeuriger kunnen aantonen”. Ten slotte schendt het bestreden besluit het redelijkheidsbeginsel omdat het geen rekening houdt met het advies van de Nationale Kamer van de Gerechtsdeurwaarders waarin erop gewezen wordt dat het statuut niet voorziet in een continuïteitsregeling en met

de opmerking van de syndicus van de arrondissementskamer van Tongeren dat er geen nood is aan bijkomende benoemingen maar wel aan de aanpassing en de actualisering van het statuut en voorts omdat niet wordt ingegaan op een opmerking van de minister van Justitie die wijst op de problematiek van de omvangrijke groep van gerechtsdeurwaarders die legitieme verwachtingen hebben op een statuut dat hen een zeker perspectief biedt.

18. In het derde onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen ten slotte aan dat het bestreden besluit genomen is met machtsafwending omdat meer dan één jaar nagelaten werd een gerechtsdeurwaarder in het arrondissement Tongeren te benoemen om zo het aantal gerechtsdeurwaarders dat in Tongeren nodig is, kunstmatig te kunnen opdrijven.

19. De verwerende partij antwoordt op het eerste onderdeel van het middel dat de verzoekende partijen bij hun kritiek op de criteria “evolutie van het bevolkingscijfer” en “aantal akten” er verkeerdelijk vanuit gaan dat deze criteria afzonderlijk zijn toegepast, terwijl uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat ze gecombineerd worden omdat een loutere toepassing van het ene of het andere criterium tot een vertekend resultaat kan leiden. Het is dan ook in die zin dat overwogen wordt dat enige nuancering geboden is. Concreet voor het arrondissement Tongeren rechtvaardigt de toename van het bevolkingscijfer gecombineerd met de stijging van het aantal akten de creatie van drie bijkomende plaatsen. De vergelijking met de arrondissementen Veurne en Namen is niet pertinent omdat ofschoon er in Veurne en Namen een hogere toename van het bevolkingsaantal is, de activiteit daar veel geringer is dan in Tongeren en er bijgevolg geen noodzaak is om bijkomende plaatsen te creëren. Nopens de kritiek op de bijkomende, ondergeschikte motieven merkt de verwerende partij met betrekking tot het aantal rechtspersonen op dat wat de meest courante vennootschapsvormen betreft, de akten geregistreerd worden in het registratiekantoor van de FOD Financiën. Aangaande het criterium “het ontbreken van klachten die een eventuele bedreiging vormen voor de inkomenstoestand” merkt de verwerende partij op dat de verzoekende partijen zich niet in de plaats van

de wetgever kunnen stellen door tegen de tekst van de wet in criteria toe te voegen en al evenmin in plaats van het bestuur door criteria voorop te stellen die in acht genomen moeten worden bij de uitoefening van de discretionaire bevoegdheid waarover het bestuur beschikt bij het vaststellen van het aantal gerechtsdeurwaarders. Waar de verzoekende partijen verwijzen naar criteria die toegepast worden bij notarissen -criteria die verband houden met de openbare dienstverlening en de leefbaarheid van het kantoor- repliceert de verwerende partij dat deze criteria voor notarissen wettelijk voorzien zijn, hetgeen voor gerechtsdeurwaarders niet het geval is zodat ze terecht kon beslissen om deze criteria niet in acht te nemen. Bovendien tonen de verzoekende partijen niet aan dat er zich een probleem van leefbaarheid in het arrondissement Tongeren zou voordoen.

Met betrekking tot de aangevoerde schending van het rechtszekerheids-, het vertrouwens- en het zorgvuldigheidsbeginsel merkt de verwerende partij op dat de verzoekende partijen niet in redelijkheid kunnen verwachten dat het aantal gerechtsdeurwaarders ongewijzigd zal blijven wanneer daaromtrent nooit enige toezegging gebeurd is. Zij is dan ook geenszins van een vaste gedragslijn afgeweken maar heeft op grond van recente, statistische gegevens, die objectief en onweerlegbaar zijn, aangenomen dat de maatschappelijke context na bijna 25 jaar grondig gewijzigd is en dat in functie daarvan een verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders zich opdroeg. Een dergelijke actualisering is niet kennelijk onredelijk.

De verwerende partij betwist ten slotte de stelling dat het bestreden besluit niet motiveert waarom in het Rijk veertien bijkomende plaatsen worden gecreëerd, waarvan drie in Tongeren. Met verwijzing naar de overwegingen van het bestreden besluit stelt zij dat uit een gecombineerde toepassing van de criteria “bevolkingscijfer” en “aantal akten” volgt dat binnen het Rijk zestien nieuwe plaatsen moeten worden gecreëerd, waarvan drie in Tongeren. Die berekeningen dienden evenwel nog getoetst te worden aan de adviezen van de adviesverlenende instanties en voorts dienden de specificiteiten van elk

gerechtelijk arrondissement in aanmerking genomen te worden. Ofschoon niet alle argumenten van de adviesverlenende instanties om een status quo aan te houden gerechtvaardigd waren, was in het specifieke geval van Hasselt en Ieper een vermindering van het aantal bijkomende plaatsen noodzakelijk. Voor Tongeren werden twee positieve adviezen verleend en slechts één negatief zodat redelijkerwijze geoordeeld kon worden dat een aanpassing van het aantal bijkomende gerechtsdeurwaarders in vergelijking met het oorspronkelijk voorstel niet noodzakelijk was.

20. Met betrekking tot het tweede middelonderdeel illustreert de verwerende partij aan de hand van cijfergegevens -waarvan zij het recente en objectieve karakter beklemtoont- dat de omstandigheid dat er in het arrondissement Tongeren drie gerechtsdeurwaarders ouder dan zeventig jaar actief zijn, geen afbreuk doet aan de noodzaak om (minstens) drie bijkomende plaatsen te creëren aangezien zelfs wanneer men het totaal aantal akten in het arrondissement verdeelt over dertien in plaats van tien gerechtsdeurwaarders, er nog steeds bijna 1.500 akten meer betekend worden dan het nationaal gemiddelde. Voorts herhaalt zij dat niet enkel met het aantal akten rekening mag worden gehouden. Waar de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat de cijfergegevens kennelijk onredelijk zijn toegepast en dat het gelijkheidsbeginsel geschonden is omdat nergens gerechtsdeurwaardersambten worden afgeschaft, repliceert de verwerende partij dat de verzoekende partijen geen belang hebben om een schending van het gelijkheidsbeginsel aan te voeren, aangezien dit de openbare orde niet raakt en zij enkel belang hebben bij wat zich afspeelt in het eigen arrondissement. Bovendien maken de verzoekende partijen geenszins aannemelijk dat zij enig nadeel zouden ondervinden van het niet-afschaffen van gerechtsdeurwaardersambten in andere arrondissementen. Bovendien heeft de verwerende partij in haar adviesaanvraag aan de arrondissementskamer van de verzoekende partijen omstandig uiteengezet waarom er niet is overgegaan tot het afschaffen van gerechtsdeurwaardersambten, maar in de adviezen is daar niet op ingegaan. Waar de verzoekende partijen citeren uit het advies van de syndicus van de arrondissementskamer en stellen dat de verwerende partij met dit advies geen rekening gehouden heeft, antwoordt de

verwerende partij dat die opmerkingen niet in het advies voorkomen, zodat het middel op dit punt irrelevant is. Voorts betwist zij ook inhoudelijk het advies van de syndicus van de arrondissementskamer, waar deze stelt dat de invorderingspraktijk van de gerechtsdeurwaarders de cijfers zou vertekenen en stelt zij dat er geen enkele objectieve reden is om aan te nemen dat door de invorderingspraktijk het aantal akten kunstmatig hoog zou liggen aangezien invorderingen door incassokantoren of advocaten immers evenzeer kunnen leiden tot de betekening van een gerechtsdeurwaardersexploot. Aangaande de door de verzoekende partijen aangehaalde alternatieve criteria stelt zij dat dit zeer specifieke criteria zijn die verband houden met de organisatie en de structurering van een praktijk, hetgeen niet aan veralgemeenbare standaarden beantwoordt. Waar de verzoekende partijen ten slotte stellen dat het bestreden besluit het redelijkheidsbeginsel schendt omdat geen rekening gehouden wordt met de kritiek van de Nationale Kamer van de Gerechtsdeurwaarders en met een door de minister van Justitie opgeworpen problematiek, repliceert de verwerende partij dat het aantal bijkomende benoemingen los staat van een eventuele statuutwijziging en dat het middel zich op dat punt tot de wetgever richt.

21. Op het derde onderdeel van het middel antwoordt de verwerende partij dat op 7 juni 2009 een gerechtsdeurwaarder in het vacante ambt benoemd is. Dat op het ogenblik van het bestreden besluit een vacante betrekking niet was ingevuld doet geen afbreuk aan het feit dat uit de berekeningen blijkt dat er een noodzaak is om drie bijkomende gerechtsdeurwaarders te benoemen. De verzoekende partijen verzuimen in dit verband aan te tonen dat de verwerende partij gehandeld heeft met het oogmerk -of zelfs maar in de mogelijkheid zou zijn- om het aantal gerechtsdeurwaarders kunstmatig op te drijven.

22. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen in verband met het eerste onderdeel van het middel nog op dat uit de aanhef van het bestreden besluit blijkt dat “in het bijzonder” met twee criteria rekening werd gehouden, namelijk de evolutie van het bevolkingscijfer en het aantal akten terwijl deze criteria niet pertinent zijn. De bewering van de

verwerende partij dat de criteria moeten worden gecombineerd, volstaat ook niet om van het bestreden besluit een redelijk besluit te maken. Ten slotte betwisten de verzoekende partijen de redenering van de verwerende partij over de arrondissementen Veurne en Namen, nu in beide arrondissementen, zoals in Tongeren, zowel de bevolking als het aantal akten gestegen is.

23. In verband met het tweede onderdeel van het middel benadrukken de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord dat de criteria door de verwerende partij niet op gelijke wijze worden toegepast. Het feit dat de verzoekende partijen daarvan geen nadeel zouden ondervinden sluit niet uit dat zij kunnen opkomen tegen het hanteren van criteria die klaarblijkelijk niet pertinent zijn en om die reden het gelijkheidsbeginsel schenden.

Beoordeling

Eerste onderdeel

24. In het eerste onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen vooreerst aan dat de aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders, waarbij in het bijzonder wordt uitgegaan van de evolutie in de bevolkingscijfers en het aantal akten, niet beantwoordt aan de materiële motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Bij het vastleggen van het aantal gerechtsdeurwaarders blijkt te zijn uitgegaan van een combinatie van de beide criteria. In de aanhef van het bestreden besluit wordt immers gesteld “dat al deze elementen, met in het bijzonder de combinatie van de evolutie van het bevolkingscijfer en het aantal akten, aangeven dat een evenwichtige en genuanceerde aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders gerechtvaardigd is”. De verwerende partij heeft aldus niet geopteerd voor een lineaire aanpassing in functie van de evolutie van het bevolkingscijfer in elk arrondissement. De evolutie van het bevolkingscijfer is in aanmerking genomen om een globale verhoging van het aantal

gerechtsdeurwaarders met zeventien -als gevolg van afronding bij de verdeling over de gerechtelijke arrondissementen herleid tot zestien- door te voeren. Voor de verdeling van de bijkomende plaatsen van gerechtsdeurwaarder over de gerechtelijke arrondissementen werd uitgegaan van het aantal geregistreerde akten van gerechtsdeurwaarders. Daardoor, zo blijkt uit de adviesaanvraag die de minister van Justitie op 1 augustus 2008 aan de adviesverlenende overheden heeft gericht, kan rekening worden gehouden met de merkbare verschillen tussen de arrondissementen en kan erover worden gewaakt dat de verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders de leefbaarheid van de kantoren niet in gevaar brengt.

De opmerking van de verzoekende partijen dat de bevolking in het arrondissement Tongeren tussen 2000 en 2007 slechts met 4 % gestegen is en geen verhoging van het aantal gerechtdeurwaarders in sommige arrondissementen met een grotere stijging van het bevolkingscijfer is doorgevoerd, is bijgevolg niet pertinent. Indien het aantal gerechtdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement louter op basis van het bevolkingscijfer was bepaald en niet op basis van het aantal geregistreerde akten zou dit leiden tot grote verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen op het gebied van gemiddelde werklast per kantoor. Bovendien zou de leefbaarheid van sommige kantoren in het gedrang komen, zeker in arrondissementen waar het aantal geregistreerde akten niet in dezelfde mate als het bevolkingscijfer toegenomen is.

25. Voorts stellen dat verzoekende partijen dat het aantal akten een kennelijk onredelijk criterium is omdat geen rekening gehouden wordt met de aard van die akten.

Die stelling wordt niet bijgevalen. Het feit dat een opdeling naargelang de relatieve waarde van de akten mogelijk een nauwkeuriger beeld zou geven van de omvang van de al dan niet bezoldigde werkzaamheden van een gemiddeld kantoor, betekent niet dat de verwerende partij zich buiten de grenzen van de redelijkheid plaatst door met dergelijke verschillen geen rekening te houden. Er kan integendeel in redelijkheid worden aangenomen dat de toename

van het aantal geregistreerde akten een gemiddelde toename van de activiteit van de gerechtsdeurwaarders weerspiegelt.

26. Vervolgens wijzen de verzoekende partijen erop dat de bevolkingstoename en de stijging van het aantal geregistreerde akten in de gerechtelijke arrondissementen Veurne en Namen de verwerende partij er niet toe gebracht heeft het aantal gerechtsdeurwaarders in die arrondissementen te verhogen.

Zoals hiervoor gesteld, is het bevolkingscijfer enkel in aanmerking genomen om de verhoging van het totaal aantal gerechtsdeurwaarders te verantwoorden en zijn die bijkomende plaatsen over de gerechtelijke arrondissementen verdeeld op basis van het aantal geregistreerde akten. Hierbij is echter geen lineaire aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders op basis van het aantal geregistreerde akten doorgevoerd, maar werd het aantal gerechtsdeurwaarders bepaald op basis van het gemiddeld aantal akten per gerechtsdeurwaarder. Die berekeningsmethode brengt mee dat het aantal gerechtsdeurwaarders niet noodzakelijk in elk gerechtelijk arrondissement in dezelfde mate wordt verhoogd: in gerechtelijke arrondissementen met een naar verhouding tot het aantal geregistreerde akten groot aantal gerechtsdeurwaarders worden naar verhouding minder bijkomende plaatsen opgericht dan in gerechtelijke arrondissementen waar van een naar verhouding tot het aantal geregistreerde akten kleiner aantal gerechtsdeurwaarders wordt uitgegaan. De verzoekende partijen tonen niet aan dat de toewijzing van de bijkomende plaatsen aan de gerechtelijke arrondissementen op die basis tot onredelijke resultaten leidt.

27. De verzoekende partijen voeren ook aan dat in het bestreden besluit wordt verwezen naar het aantal rechtspersonen, zonder dat daarover concrete cijfers worden opgegeven.

In de aanhef van het bestreden besluit wordt inderdaad vermeld dat er over de periode 2000 tot 2007 “een positieve evolutie is geweest voor de

rechtspersonen”. Die vaststelling kan, naast andere gegevens zoals het gestegen bevolkingscijfer en de toename van het aantal geregistreerde akten, een verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders verantwoorden. Het feit dat daarover geen concrete cijfers worden meegedeeld tast de regelmatigheid van dat besluit niet aan.

28. In de aanhef van het bestreden besluit wordt gesteld “dat algemene bewoordingen over het ontbreken van klachten of een eventuele bedreiging voor de inkomstentoestand van de gerechtsdeurwaarder zonder concrete aanwijzing dienaangaande, geen doorslaggevend argument kunnen vormen voor een gefundeerde beoordeling”. De vaststelling dat er geen concrete aanwijzingen zijn voor een eventuele bedreiging van de inkomenstoestand van de gerechtsdeurwaarders -hetgeen de verzoekende partijen overigens niet concreet betwisten- vormt, samen met de andere motieven, een deugdelijke verantwoording voor de aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders.

29. Vervolgens voeren de verzoekende partijen aan dat het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel geschonden zijn, doordat het aantal gerechtsdeurwaarders gewijzigd werd, zonder dat zulks noodzakelijk was vermits er in het arrondissement Tongeren geen klachten zijn.

De verwerende partij ontleent aan artikel 515 van het Ger. Wb. de bevoegdheid om het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement aan te passen. Zij moet de noodzaak van de aanpassing beoordelen. Het rechtszekerheidsbeginsel en vertrouwensbeginsel vormen geen beletsel om, rekening houdend met het gestegen bevolkingscijfer en de toename van het aantal geregistreerde akten, het aantal gerechtsdeurwaarders in een gerechtelijk arrondissement te verhogen.

30. Ten slotte zijn de verzoekende partijen onterecht van oordeel dat onvoldoende rekening werd gehouden met de weerslag van de verhoging van het aantal gerechtsdeurwaarders op de bestaande kantoren. De toewijzing van de bijkomende plaatsen aan de gerechtelijke arrondissementen gebeurde immers met

inachtneming van het gemiddeld aantal akten per kantoor, en daarmee wordt gewaarborgd dat een behoorlijk werkvolume per kantoor gewaarborgd blijft.

31. Het eerste onderdeel van het middel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

32. De verzoekende partijen betogen vooreerst dat geen rekening werd gehouden met de gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar. Van de 36 gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar zijn er drie actief in het gerechtelijk arrondissement Tongeren, zodat het aantal actieve gerechtsdeurwaarders dertien bedraagt.

Volgens artikel 515, tweede lid, van het Ger. Wb. zijn de gerechtsdeurwaarders die de leeftijd van 70 jaar hebben overschreden niet in het door de Koning bepaalde aantal gerechtsdeurwaarders inbegrepen. Het feit dat er in een gerechtelijk arrondissement op een bepaald ogenblik een overtal aan gerechtsdeurwaarders kan zijn, is dan ook een uitvloeisel van deze bepaling en niet van het koninklijk besluit dat het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement vaststelt. De verzoekende partijen tonen overigens niet aan dat, doordat geen rekening werd gehouden met het aantal actieve gerechtsdeurwaarders ouder dan 70, in het gerechtelijk arrondissement Tongeren een onevenredig aantal bijkomende plaatsen van gerechtdeurwaarder werd opgericht. Uit bijlage 2 bij de adviesaanvraag van 1 augustus 2008 blijkt dat het totaal aantal in 2007 geregistreerde akten 1.962.187 bedroeg. Het bestreden besluit stelt het totaal aantal gerechtsdeurwaarders vast op 510. Indien men tevens rekening houdt met het aantal actieve gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar zijn er dus in totaal 546 actieve gerechtsdeurwaarders. Wanneer het totaal aantal geregistreerde akten wordt gedeeld door het totaal aantal actieve gerechtsdeurwaarders geeft dit, op basis van het bestreden besluit, een nationaal gemiddelde van 3.594 akten per gerechtsdeurwaarder. Dezelfde oefening voor het gerechtelijk arrondissement Tongeren geeft het volgende resultaat: er waren in 2007 in het arrondissement

69.331 geregistreerde akten. Het bestreden besluit legt het aantal gerechtsdeurwaarders in het arrondissement vast op dertien. Houdt men eveneens rekening met het aantal actieve gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar dan geeft dit een gemiddelde van 4.333 akten per gerechtsdeurwaarder, dus ruim boven het nationaal gemiddelde.

33. De verzoekende partijen voeren aan dat het gelijkheidsbeginsel geschonden is omdat er nergens gerechtsdeurwaardersambten werden afgeschaft.

In de adviesaanvraag van 1 augustus 2008 wordt het feit dat nergens tot een vermindering van het aantal ambten van gerechtsdeurwaarder wordt overgegaan als volgt gemotiveerd:

“Er wordt geen aanpassing doorgevoerd wanneer de cijfers leiden tot negatieve resultaten. Een vermindering van het aantal gerechtsdeurwaarders in die arrondissementen zou immers aanleiding geven tot meerdere ongewenste effecten. Vooreerst zou dit tot gevolg hebben dat in bepaalde gerechtelijke arrondissementen de aanwezigheid van minimum één gerechtsdeurwaarder per kanton verdwijnt en daardoor de dienstverlening in het gedrang komt. Een vermindering zou ook tot gevolg hebben dat kandidaat-gerechtsdeurwaarders in een aantal arrondissementen de eerstvolgende jaren niet meer zouden kunnen postuleren, met negatief effect voor de doorstroming naar de toekomst en voor de toegang tot het ambt.”

De verzoekende partijen worden niet benadeeld door het feit dat in andere gerechtelijke arrondissementen, waar de cijfergegevens tot negatieve resultaten leiden, geen ambten werden afgeschaft. Lineair op basis van het aantal geregistreerde akten gerekend zouden er in het arrondissement Tongeren acht gerechtsdeurwaarders bijgekomen zijn en is er uiteindelijk maar beslist om daarin drie nieuwe plaatsen te voorzien. Wat in andere arrondissementen is gebeurd heeft derhalve geen enkele invloed op de situatie binnen het arrondissement Tongeren.

34. De verzoekende partijen voeren aan dat geen rekening werd gehouden met het advies van de syndicus van de arrondissementskamer waarin erop gewezen wordt dat de eventuele vermeerdering van het aantal akten in het

arrondissement enkel toe te schrijven is aan “enkele grotere kantoren, die voormalig incassowerk voor zeer grote cliënten nastreven, met evident enorme toenames van inleidingen voor kleine vorderingen (...) en de (...) aangehaalde statistiek niet voor het gehele korps representatief is”. De syndicus zou er ook op gewezen hebben dat “rekening houdend met de evolutie van het beroep gedurende de laatste 10 à 15 jaar, (...) aangepaste parameters, waaronder het aantal personeelsleden en zelfstandige medewerkers per titularis en de frequentie van de vervanging van die titularis, het effectieve werkvolume veel nauwkeuriger kunnen aantonen”.

De verwerende partij merkt terecht op dat deze opmerkingen niet in het advies van de syndicus van de arrondissementskamer van Tongeren voorkomen, zodat het middel op dit punt irrelevant is. Wat de eerste opmerking betreft, kan trouwens worden aangenomen dat het feit dat sommige kantoren incassowerk verrichten niet tot een abnormale toename van het aantal akten leidt. Invorderingen door incassobureaus of advocaten kunnen immers evenzeer uitmonden in de betekening van een deurwaardersexploot.

De verwerende partij is bij de berekening van het gewenst aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement uitgegaan van gemiddelden. De verzoekende partijen tonen niet aan dat, indien met de in de bovenvermelde opmerkingen voorgestelde parameters rekening was gehouden, dit voor het gerechtelijk arrondissement Tongeren tot een significant verschillend resultaat zou hebben geleid.

35. De verzoekende partijen voeren ten slotte nog aan dat de verwerende partij niet is ingegaan op de opmerking van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders dat het statuut niet voorziet in een continuïteitsregeling en dat ook de syndicus van de arrondissementskamer erop gewezen heeft dat er geen nood is aan bijkomende benoemingen maar wel aan de aanpassing en de actualisering van het statuut.

Die grieven betreffen echter niet de wettigheid van het bestreden besluit en kunnen bijgevolg niet leiden tot de vernietiging ervan.

36. Het tweede onderdeel van het middel is niet gegrond.

Derde onderdeel

37. In een derde onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen aan dat het eerste bestreden besluit genomen werd met machtsafwending. De verwerende partij zou meer dan een jaar gewacht hebben om een vacature van gerechtsdeurwaarder op te vullen om aldus het aantal gerechtsdeurwaarders in het gerechtelijk arrondissement Tongeren te kunnen opdrijven.

38. Uit de gegevens van de zaak blijkt niet dat de verwerende partij bij het bepalen van het aantal gerechtsdeurwaarders rekening heeft gehouden met de actuele bezetting van die ambten. Het feit dat een ambt vacant was, was dan ook zonder belang. Er valt dan ook niet in te zien hoe de verwerende partij door het niet invullen van een vacature het aantal gerechtsdeurwaarders in het gerechtelijk arrondissement Tongeren kunstmatig zou kunnen opdrijven.

39. Het derde onderdeel van het middel mist bijgevolg feitelijke grondslag.

C. Derde en vierde middel

40. De verzoekende partijen voeren een derde en een vierde middel aan dat telkens uitsluitend gericht is tegen het tweede voorwerp van het beroep -de vacantverklaring van drie betrekkingen van gerechtsdeurwaarder in het arrondissement Tongeren-, waarvan zij in hun laatste memorie afstand hebben gedaan. Bijgevolg zijn deze middelen zonder voorwerp.

BESLISSING

- 1. De afstand van het beroep tegen de vacantverklaring van 14 mei 2009 van drie betrekkingen van gerechtsdeurwaarder in het arrondissement Tongeren wordt ingewilligd.**
- 2. Het beroep is slechts ontvankelijk in zoverre het gericht is tegen de vaststelling van het aantal gerechtsdeurwaarders in het arrondissement Tongeren.**
- 3. Het tweede, derde en vierde middel worden verworpen.**
- 4. De Raad van State heropent de debatten.**
- 5. Aan het Grondwettelijk Hof wordt de volgende prejudiciële vraag gesteld:**

“Schendt artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat in artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek voor het bepalen van het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement geen wettelijke criteria zijn voorgeschreven, terwijl in artikel 31 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt wel wettelijke criteria zijn vastgelegd om het aantal notarissen per gerechtelijk arrondissement te bepalen, zodat de wetgever openbare en ministeriële ambtenaren op ongelijke wijze heeft behandeld?”
- 6. Na de kennisgeving van het antwoord van het Grondwettelijk Hof beschikken de partijen over een termijn van 30 dagen om in een aanvullende memorie hun standpunt ten aanzien van het eerste middel te actualiseren.**
- 7. Het door de auditeur-generaal aangestelde lid van het auditoraat wordt belast met het opstellen van een aanvullend verslag waarin het antwoord van het Grondwettelijk Hof en de daarop betrekking hebbende standpunten van de partijen op het eerste middel betrokken worden.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 april 2011,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche